

qendra e provimeve

KATALOGU I PROVIMIT

G J U H Ë I T A L I A N E

GJUHA E PARË E HUAJ

PROVIMI I MATURËS NË GJIMNAZ

VITI SHKOLLOR 2010/2011

Katalogun e provimit e përgatitën:

Vera Tomanoviq, Fakulteti Filozofik - Nikshiq

Hajdana Vujanoviq, Fakulteti Filozofik - Nikshiq

Olenka Zuber, Gjmnazi „Petar I Petrovii Njegosh“ - Danillovgrad

Përktheu: Luigj Berisha

PËRMBAJTJA

1. Hyrje.....	4
2. Qëllimet e përgjithshme të provimit.....	5
3. Struktura e provimit ekstern.....	6
4. Programi i provimit.....	7
4.1. Temat.....	7
4.2. Përmbajtjet gjuhësore.....	7
4.3. Qëllimet e provimit.....	10
5. Shembulli i testit.....	12
6. Zgjidhja e testit dhe mënyra e vlerësimit.....	26
7. Literatura.....	30

1. HYRJE

Matura Shtetërore në sistemin arsimor të Malit të Zi futet në vitin shkollor 2010/11 dhe paraqet kontrollimin ekstern të standardizuar të arritjeve shkollore të nxënësve në fund të arsimit katërvjeçar në gjimnaz. Në bazë të Ligjit për gjimnazin ("Fleta zyrtare e RMZ", nr. 64/02 e 28.11.2002, 49/07 e 10.08.2007 dhe 45/10 e 04.08.2010), Provimi i Maturës jepet në mënyrë ekstern (neni 38), kurse për përgatitjen e materialeve të provimit dhe zbatimin e procedurës së Maturës Shtetërore është e ngarkuar Qendra e Provimeve të Malit të Zi.

Katalogu i provimit hollësisht e përshkruan provimin ekstern nga gjuha italiane si gjuhë e parë e huaj. Katalogu i provimit u kushtohet nxënësve dhe mësimit të tyre.

Në katalogun e provimit janë dhënë qëllimet e përgjithshme të provimit, është përshkruar struktura e provimit dhe me formën e qëllimeve të provimit saktësisht është thënë përmbajtja e lëndës që i nënshtrohet provimit. Është ofruar edhe shembulli i testit me skemë për vlerësim .

2. QËLLIMET E PËRGJITHSHME TË PROVIMIT

Qëllimet e provimit janë të bazuara në kompetencat gjuhësore që janë përkufizuar me programin e lëndës.

Kompetencat linguistike:

- njohja e gjuhës së huaj në nivel të fonetikës, morfologjisë, sintaksës, semantikës, leksikut dhe në nivel të tekstit si dhe aftësi për komunikim me shkrim.

Kompetencat sociolinguistike:

- aftësia e kuptimit të teksteve duke marrë parasysh në qëllimin e tyre dhe rrethanat jashtëtekstuale në të cilat zhvillohet komunikimi;
- zotërimi i komunikimit me shkrimi.

Kompetenca e diskursit:

- njohja e strategjive të cilat nxënësvë u mundësojnë që ta realizojnë komunikimin në formë të shkrimit (organizojnë, bëjnë strukturimin dhe përshtatjen e porosisë).

Njohja e strategjive, zgjidhja e problemeve në komunikim:

- njohja e strategjive për zgjidhjen e mosmarrëveshjeve dhe mposhtjes së pengesave në të kuptuar.

Dijet sociokulturore:

- njohja e aspekteve të rëndësishme të shoqërisë dhe kulturës italiane dhe vetëdijes për ngjashmëritë dhe dallimet në mes të botës ku jetojnë dhe atë që njohin përmes mësimi të gjuhës italiane.

3. STRUKTURA E PROVIMIT EKSTERN

Provimi me shkrim nga gjuha italiane përbëhet nga katër fusha: të dëgjuarit, të lexuarit, gramatika e leksiku dhe të shkruarit.

Pjesa	Fusha /koha	Përmbajtja	Tipi i detyrave	Merr pjesë në test
1	Të dëgjuarit 20 minuta	2 detyra → dialogu → paraqitja	→ me zgjedhje të shumëfishtë → me zgjedhje alternative → me përgjigje të shkurtër	25%
2	Të lexuarit 50 minuta	3 detyra → tekstet nga 350 deri në 700 fjalë (letra, broshura, artikulli gazetaresk, reportazhi, teksti letrar)	→ me zgjedhje të shumëfishtë → me zgjedhje alternative → me bashkim → radhitje → me përgjigje të shkurtër	25%
PUSHIMI 10 minuta				
3	Gramatika e leksiku 35 minuta	3-4 detyra → Gramatika → leksiku	→ cloze testi i tipit të mbyllur → cloze testi i tipit të hapur → transformimi i fjalive → ndërtimi i fjalëve	25%
4	Të shkruarit 75 minuta	2 detyra → të shkruarit e letrës - e-mailit (80-120 fjalë) → të shkruarit e hartimit (120-180 fjalë)	→ letra zyrtare dhe jozyrtare, e-maili, artikulli, raporti, tregimi, eseu, hartimi në të cilin shpreh argumente pro dhe kundër ndonjë pikpamjeje	25%

4. PROGRAMI I PROVIMIT

4.1. TEMAT

1. Familja, shtëpia dhe mjedisi
2. Raportet në familje dhe shoqëri
3. Koha e lirë dhe argëtimi
4. Arsimimi
5. Të ushqyerit
6. Shëndeti
7. Blerja
8. Udhëtimet
9. Veprimtaritë shërbyese
10. Ngjarjet aktuale dhe shoqëria
11. Klima dhe kushtet kohore

4.2. PËRMBAJTJET GJUHËSORE

VERBI:

- passivo,
- gerundio passato,
- infinito passato,
- condizionale passato,
- passato remoto,
- trapassato remoto,
- futuro anteriore,
- uso del congiuntivo,
- uso del congiuntivo nelle proposizioni dipendenti,
- concordanza dei tempi,
- proposizioni implicite e esplicite,
- periodo ipotetico (irrealta'),
- discorso diretto e indiretto,
- congiuntivo nelle proposizioni indipendenti.

NOMI:

- genere e il numero,
- plurale irregolare,
- concordanza degli aggettivi e dei nomi,
- nomi alterati falsi.

AGGETTIVI:

- genere e il numero,
- posizione dell'aggettivo,
- gradi dell'aggettivo,
- superlativo assoluto,
- aggettivi alterati falsi.

ARTICOLO:

- articolo determinativo,
- articolo indeterminativo,
- articolo partitivo.

PRONOMI:

- pronomi tonici e atoni diretti e indiretti.

PREPOSIZIONI:

- di, a, da, in, con, su, per, tra, fra,

- preposizioni articolate,
- uso delle preposizioni.

CONGIUNZIONI:

- *prima di, prima che, dopo, dopo che, pur, a patto che, a condizione che, nel caso che, senza che, come se,*
- *congiunzioni che introducono proposizioni dipendenti.*

NUMERI:

- numeri cardinali e ordinali,
- numeri decimali e le frazioni.

4.3. QËLLIMET E PROVIMIT

Qëllimet e provimit janë përkufizuar në bazë të mënyrës së detyrueshme të kontrollimit të dijes dhe standardeve arsimore, kurse përfshijnë shkathtësitë e të dëgjuarit, të lexuarit dhe të shkruarit si dhe gramatikën e leksikon.

TË DËGJUARIT

Duke dëgjuar llojet e ndryshme të teksteve të folurit autentik siç janë udhëzimet, lajmet, lajmërimet, shpalljet, raportet, komentimet, fjalimet, tregimet, bisedat joformale, intervistat, diskutimet nxënësi/ja është në gjendje:

- t'i kuptojë idetë kryesore të tekstit që dëgjon,
- t'i kuptojë disa informata, eksplicite ose implicite,
- t'i vërejë qëndrimet, idetë, mendimet dhe emocionet,
- ta dallojë regjistrin.

TË LEXUARIT

Duke lexuar llojet e ndryshme të teksteve (letrat, broshurat, artikujt gazetaresk, reportazhet, tekstet letrare) nxënësi/ja është në gjendje:

- ta njohë llojin dhe dedikimin e tekstit,
- ta kuptojë esencën e tekstit si tërësi, si dhe lidhjet në mes të pjesëve të tij,
- ta gjejë informatën eksplicite të dhënë në tekst,
- ta kuptojë informatën implicite në tekst, respektivisht t'i njohë qëndrimet dhe emocionet të cilat nuk janë dhënë në mënyrë eksplicite,
- ta nxjerr përfundimin për domethënien e fjalës së panjohur nga konteksti.

TË SHKRUARIT

Nxënësi/ja është në gjendje:

- që në **interaksionin e shkruar** të shkruaj e-mailin, mesazhin, letrën zyrtare dhe letrën jozyrtare,
- që në **produktin e shkruar** të shkruaj rezymenë, artikullin, raportin, përshkrimin e njerëzve, vendeve, ngjarjeve dhe situatave, tregimin, hartimin në të cilin paraqet argumentet pro ose kundër ndonjë pikëpamjeje.

Gjatë kësaj pune nxënësi/ja

- shfrytëzon leksikon përkatës dhe gramatikën me shenja të pikësimit dhe drejtshkrim korrekt,
- bën strukturimin logjik të tekstit duke bashkuar qartë idetë me mjetet gjuhësore përkatëse,
- shfrytëzon regjistrin përkatës.

GRAMATIKA DHE LEKSIKU

Duke shfrytëzuar saktë shenjat e pikësimit dhe drejtshkrimin, nxënësi/ja është në gjendje:

- t'i përdor strukturat gjuhësore gjegjëse në nivel të formave të fjalës, frazave, klauzave dhe fjalive,
- t'i përdor fjalët gjegjëse, frazat, idiomat dhe kolokimet.

5. SHEMBULLI I TESTIT

RREGULLAT

Provimi nga gjuha e huaj do të mbahet në kushte të njëjta dhe në mënyrë të njëjtë për të gjithë nxënësit e klasës së katërt të gjimnazit.

Materiali i provimit do të paketohet në zarfe të veçanta dhe të sigurta, të cilat do të hapen para nxënësve menjëherë para fillimit të provimit.

Në provim nuk lejohet

- prezantimi i rrejshëm
- hapja e detyrave të provimit para kohës së lejuar
- pengimi i nxënësve tjerë
- përshkrimi nga nxënësi tjetër
- shfrytëzimi i mjeteve të palejuara dhe telefonit celular
- shfrytëzimi i fjalorit
- dëmtimi i shifrës në librezën e testit
- mosrespektimi i shenjës për përfundimin e provimit

Mjetet e lejuara: lapsi i thjeshtë dhe lapsi kimik/stilolapsi.

Punimi i nxënësit duhet të jetë i shkruar me laps kimik ose stilolaps.

Pas provimit, testet do të paketohen dhe do të kthehen në Qendrën e Provimeve, ku do të organizohet vlerësimi i tyre.

1. TË DËGJUARIT

1.1 Ascolta una volta il testo. Leggi attentamente la prova proposta. Ascolta di nuovo il testo e per ogni affermazione scegli tra le possibilità (sì\ no \può essere).

Decide allora di:

1. comprare un computer, tornare alla Microsoft e accettare il lavoro

Sì

no

può essere

2. aprire un'impresa di pulizie

Sì

no

può essere

3. abbandonare la famiglia

Sì

no

può essere

4. giocare i dieci dollari alla lotteria

Sì

no

può essere

5. comprare una cassa di dieci chili di pomodori

Sì

no

può essere

1.2 Ascolta una volta il testo. Leggi attentamente la prova proposta. Ascolta di nuovo il testo e indica con una X la soluzione corretta tra le quattro proposte.

1. La ragazza stava guardando alla TV

- a) un gioco televisivo
- b) un documentario
- c) un film
- d) un servizio sui sogni

2. La ragazza:

- a) è sempre molto coraggiosa
- b) non si è resa conto di aver paura
- c) è rimasta completamente bloccata dalla paura
- d) voleva gridare dalla paura

3. La ragazza:

- a) ha chiamato l'amica
- b) non ha telefonato a nessuno
- c) ha telefonato alla polizia
- d) ha chiesto aiuto a un vicino

4. Nella camera:

- a) c'era un gatto
- b) c'era un fantasma
- c) c'era un ladro
- d) non c'era in realtà nessuno

2. TÈ LEXUARIT

2.1 Leggi attentamente il seguente testo.

Se osserviamo una carta geografica che comprenda Asia, Europa, ed Africa, l'Europa, in confronto alla massa continentale asiatica, vi appare quasi una penisola dell'Asia, che si protende con le sue ramificazioni verso l'Oceano Atlantico. La storia delle vicende dell'uomo in Europa non è disgiungibile dalla storia delle vicende dell'uomo nelle terre asiatiche. Fin dalle epoche più lontane della vita dell'umanità, ondate di popolamento sono passate più volte dall'Asia all'Europa e viceversa. Nell'età neolitica, migrazioni e scambi hanno direttamente o indirettamente collegato gli uni agli altri gruppi umani lontanissimi dell'Europa e dell'Asia. Si ha motivo di ritenere che l'agricoltura, sotto forma di coltivazione di cereali, sia una invenzione realizzata dagli uomini del Medio Oriente, e di là penetrata in Europa.

I rapporti tra paesi asiatici e paesi europei hanno avuto attraverso i secoli alterne vicende: sono stati a volte particolarmente intensi, a volte più radi e difficili, dovuti all'iniziativa di gruppi umani diversi oppure sotto il controllo di uno stesso popolo o di una grande potenza. Per esempio, hanno dominato le vie del Mediterraneo navigatori fenici e navigatori greci, l'impero romano, gli Arabi, le repubbliche marinare italiane, i Turchi, gli Inglesi.

Gli ultimi secoli del Medio Evo sono caratterizzati da iniziative nuove di contatti e di conquista: basti pensare alle crociate, ed ai grandi viaggi per mare o per terra, di cui i più noti sono quelli di Vivaldi, lungo la costa atlantica dell'Africa, e quelli dei Polo attraverso l'Asia fino alla Cina.

1. Quale tra i seguenti ti sembra il titolo più adatto per il brano?

- a) Rapporti tra Europa ed Asia.
- b) Posizione geografica dell'Europa e dell'Asia.
- c) Influenza dell'Asia sull'Europa.
- d) Viaggi degli europei in Asia.

2. Del periodo preistorico l'autore del brano ricorda:

- a) i rapporti a volte più intensi, a volte più radi e difficili, effettuati con la navigazione nel Mediterraneo
- b) i grandi viaggi per mare e per terra fino all'estremo oriente.
- c) gli spostamenti di gruppi umani dall'Asia all'Europa e viceversa e l'invenzione dell'agricoltura.
- d) nulla, perché nel brano non si accenna affatto alla preistoria.

3. Nel corso dei secoli i rapporti tra l'Asia e l'Europa:

- a) sono stati sempre costanti.
- b) sono stati ora più, ora meno frequenti.
- c) sono dipesi dai controlli dello stesso popolo o grande potenza.
- d) sono stati favoriti dall'iniziativa dei navigatori fenici o greci.

4. „alterne vicende” significa:

- a) vicende degli altri popoli non europei.
- b) imprese coraggiose che hanno portato gli Europei ad esplorare l'Asia.
- c) rapporti di stretta dipendenza.
- d) fatti che si susseguono ora con certe caratteristiche, ora con altre caratteristiche.

5. Trascrivi la frase dalla quale possiamo comprendere che l'Asia è molto più estesa dell'Europa.

.....

.....

2.2 Ti presentiamo un testo diviso in sei parti. Le parti non sono in ordine. Ricostruisci il racconto: leggi e metti in ordine le parti. Scrivi il numero di ordine (1 - 7) accanto a ciascuna parte.

Anastasia

- A.** Mia madre mi affidò alla sorveglianza di Anastasia, contenta di avere una persona di fiducia che vegliasse sul suo unico figlio; e mi ordinò di andare ogni giorno, anche solo per un minuto o due, a farmi vedere da lei. Io ubbidii e non lasciai passare giorno senza presentarmi da Anastasia, nella sua stanzetta da lavoro.
- B.** Nel collegio, dov'era finita quando aveva ormai cinquant'anni, Anastasia passava la giornata in una piccola stanza oscura, seduta vicino a una finestra, che dava sul cortile. Ricuciva la biancheria dei collegiali, riattaccava i bottoni, sistemava gli strappi. Aveva trovato quel posto sicuro dopo essere andata a servizio per tanti anni dai preti. Aveva servito quattro o cinque sacerdoti. I suoi vecchi preti le avevano raramente rivolto la parola e ancor più raramente le avevano dato qualche soldo.
- C.** Mia madre infatti veniva a trovarmi di domenica, quando Anastasia non era al collegio. Non veniva spesso, solo una volta ogni due mesi, e mi portava fuori con lei a pranzo, in qualche ristorante. Nel pomeriggio passeggiava con me, mi trascinava a visitare due o tre chiese, poi mi riportava in collegio e ripartiva senza avere avuto la possibilità di incontrare Anastasia. Era comunque tranquilla, perché era sicura che la vecchia compagna d'infanzia avrebbe sempre vegliato su di me.
- D.** Per mia madre, lasciarmi dai dodici ai sedici anni in collegio, affidato alle mani di istitutori e di insegnanti sconosciuti, fu una necessità molto dolorosa. Le sembrava che lontano dai suoi occhi potesse capirmi ogni male. Fu quindi molto contenta quando seppe che una sua compagna d'infanzia, Anastasia, aveva trovato lavoro come cucitrice in un collegio del Lago Maggiore, e proprio in quello dove sarei dovuto andare quell'anno per riprendere gli studi.
- E.** La trovavo sempre seduta a capo chino con la luce del cortile sui capelli grigi. Mi faceva sedere accanto come un figliolo e mi guardava. Per guardarmi sollevava il capo, una o due volte, da una maglia o da un paio di calze che stava ricucendo.
- F.** Anastasia era cresciuta con mia madre al suo paese, aveva giocato con lei nei prati e con lei era andata a scuola. Aveva sempre dimostrato di avere un buon carattere, di essere ubbidiente e soprattutto devota, tanto che fin da piccola aveva cominciato a lavorare per la chiesa.
- G.** Anch'io la guardavo, chiusa nella sua piccola giacca color cenere e coperta fino ai piedi da un'ampia gonna a pieghe. Non mi domandava mai nulla degli studi, ma solo se dormivo bene, se mangiavo con appetito, se digerivo facilmente. Non mi domandava nulla neppure di mia madre, che non vedeva da tanto tempo.

2.3 Leggi attentamente il seguente testo.

Il matrimonio

La sera della vigilia stesi sul letto l'abito da sposa che avevo tagliato e cucito con le mie mani e, accanto, il piccolo velo ornato di margheritine bianche, misi in piega i capelli, caricai la sveglia e mi addormentai. Quando il mattino seguente entrai in cucina per fare colazione, la mamma ebbe un sorriso malizioso: "Dormito bene?". Io presi la bicicletta e andai a fare una girata. La cerimonia era fissata per le dieci e mezzo. Feci un po' tardi e quando arrivai a casa ero convinta di trovare già Fabrizio, il mio futuro sposo, con parenti e testimoni. Mi venne incontro la mamma in grande agitazione e mi aggredì: "Santa pazienza! Dove ti sei cacciata, proprio stamattina!"

Da quel momento mi parve che gli avvenimenti prendessero un ritmo da commedia. Tutto ebbe aspetti di comicità, a cominciare dall'enorme ritardo con cui arrivarono lo sposo e la sua famiglia, testimoni compresi, che avendo smarrito la strada si erano inseguiti lungo viottoli di campagna. Per nulla angosciata io mettevo e toglievo il velo da sposa, scherzavo con mio fratello e assaggiavo le torte preparate dalla mamma. Comico fu il gesto con cui mia madre accolse i ritardatari e comica anche la conta degli invitati quando finalmente si pensò di essere al completo e invece risultò che mancava proprio uno dei miei testimoni. Pensai di inchiodare un cartello sulla porta di casa: "Siamo alla chiesa di San Domenico" che avrebbe indicato la strada all'ospite smarrito. Io stessa provvidi all'esecuzione materiale del progetto.

Arrivammo con furia e stridore di freni nella piazzetta davanti alla chiesa. Era mezzogiorno, e il suono delle campane per le mie nozze si confuse con il solito scampanio proveniente da altre chiese.

Sulla piazzetta una piccola folla era in attesa. Ebbi la sensazione di molti sguardi su di me ma non distinti nessuno. Mio padre aspettava che mi appoggiassi al suo braccio e sorrideva in modo complice, amico. Nel breve tragitto sul suo abito scuro era già caduta la cenere della sigaretta. Risi, e lo spazzolai con le mani. Il balletto riprese: infilato il braccio sotto quello di mio padre, ci avviammo velocemente verso l'altare, senza curarci che gli altri ci seguissero. Sorpreso da tanta furia l'organista che nell'attesa era sceso nella piazzetta, non ebbe il tempo di risalire e le note della marcia nuziale si fecero sentire quando Fabrizio e io eravamo già inginocchiati ai nostri posti. Ero leggera e senza pensieri, durante la cerimonia risi fino a contagiare lo sposo. Ero in preda a una sicurezza allegra, quasi che nulla di male potesse più accadermi. Mentre mi alzavo per andare a firmare l'atto di matrimonio, non potei però ignorare il brontolio alle mie spalle: mia suocera imprecava contro il prete, troppo vecchio, contro la cerimonia, troppo modesta, contro il mio abbigliamento, contro i testimoni. Certamente non approvava neppure la decisione di invitare pochissime persone al pranzo di nozze.

Rimasta un momento sola con Fabrizio accennai con leggerezza allo scontento di sua madre. Ma Fabrizio si preoccupò, come se dall'umore di lei dipendesse la sua immediata felicità.

Le seguenti frasi riguardano il testo che hai letto. Completa le frasi. Scegli una delle quattro proposte di completamento che ti diamo.

1. La protagonista del racconto fa del suo matrimonio una descrizione

- a) allegra e commovente.
- b) comica e un po' ironica.
- c) allegra ma un po' amara.
- d) molto comica e ridicola.

2. La mattina del matrimonio, quando si alza, la sposa è

- a) solo apparentemente tranquilla.
- b) arrabbiata con sua madre.
- c) preoccupata per i suoi capelli.
- d) assolutamente tranquilla.

3. Lo sposo arriva in ritardo perché

- a) ha sbagliato strada.
- b) ha paura del matrimonio.
- c) il suo vestito si era macchiato.
- d) ha perduto i testimoni per strada.

4. La sposa arriva alla chiesa

- a) molto nervosa e dispiaciuta per il ritardo.
- b) con un ritardo di un'ora e mezzo.
- c) da sola, con tanta gente che l'aspetta.
- d) mentre suonano le campane per un'altra messa.

5. Durante la cerimonia, la sposa si sente

- a) contenta e sicura perché il matrimonio l'avrebbe difesa.
- b) allegrissima, perché lo sposo la fa ridere in continuazione.
- c) contenta ma un po' preoccupata per sua suocera.
- d) allegra, ma un po' impaurita per il cambiamento della sua vita.

6. Lo sposo è preoccupato perché

- a) gli dispiace di lasciare sua madre.
- b) ha paura delle nuove responsabilità.
- c) sua madre non è contenta del matrimonio.
- d) ha paura che la sposa non sia felice con lui.

3. GRAMATIKA DHE LEKSIKU

3.1 Indica con una X la soluzione corretta tra le quattro proposte.

1. Ieri mattina ero in ritardo e ho perso l'autobus per andare in ufficio. Per fortuna un signore gentile mi ha dato un, altrimenti non sarei mai arrivata in tempo.

- a) trasporto
- b) transito
- c) passaggio
- d) posto

2. Il prossimo inverno torneranno di moda le gonne sopra il ginocchio: dovrò fartutti i miei vestiti.

- a) accorciare
- b) abbreviare
- c) ridurre
- d) diminuire

3. Ho vinto la gara di corsa della mia scuola perché mi ero
.....a correre tutto l'anno.

- a) allenata
- b) provata
- c) abituata
- d) addestrata

4. Ieri mi si è forata una ruota della macchina. Quando sono andata a cambiarla, mi sono accorta che anche la ruota di era forata.

- a) riserva
- b) scorta
- c) accompagnamento
- d) provvista

5. Le due squadre sono entrate in da dieci minuti e sono sullo zero a zero.

- a) terreno
- b) zona
- c) campo
- d) area

6. Per fare di benzina nella mia macchina, ci vogliono quasi 50 euro.

- a) una riserva
- b) una scorta
- c) un carico
- d) un pieno

3.2 Sostituisci alle parole sottolineate un aggettivo dello stesso significato.

1. Nel '500 esso era il palazzo del duca.

.....

2. Il cuoco del ristorante conosce bene l'arte della cucina.

.....

3. I giovani di diciotto anni hanno diritto di voto.

.....

4. Nella piazza maggiore del paese c'è il palazzo del Comune.

.....

5. Ogni uomo politico aspira ad avere il favore del popolo.

.....

6. Oggi gli studenti dell'università sono in sciopero.

.....

7. Il clima del mare è più mite di quello del continente.

.....

3.3 Sostituisci il verbo mettere con un altro verbo più appropriato scegliendo fra i seguenti:

*aggiungere, appendere, ficcare, impiegare, imporre,
incollare, incutere, indossare, inserire, investire, supporre.*

Esempio: Perché non metti (indossi) il vestito rosso che ti sta tanto bene?

1. Ho messo tutti i miei soldi in questo affare.

.....

2. Quel suo strano modo di fissare le persone mette paura.

.....

3. Hai messo il francobollo sulla cartolina?

.....

4. Abbiamo deciso di mettere questo quadro nella stanza degli ospiti.

.....

5. Mettiamo che dica la verità. Che facciamo?

.....

3.4 Completa le seguenti frasi.

1. Credo che il numero di studenti stranieri (essere) destinato ad aumentare.
2. Benché gli insegnanti li (riempire) di compiti, qualche volta i bambini si annoiano comunque.
3. E' convinta che oggi Anna (preferire) andare a fare shopping con la mamma.
4. Giovanni e Alberto sono rimasti ancora un po' perché (essere) presto.
5. Quando tornava dal lavoro, mio padre (cantare)
6. Il ministro ha fatto sapere oggi che il nuovo emendamento (presentare, forma passiva) alle Camere prima di dicembre.
7. Secondo la cronaca del principe questo specchio preziosissimo dovrebbe (donare, forma passiva) anni fa dalla regina di Danimarca.

6. ZGJIDHJA E TESTIT DHE MËNYRA E VLERËSIMIT

1. TË DËGJUARIT

Gjithsej 25 pikë

Detyra 1.1

1. no
2. no
3. no
4. può essere
5. può essere

Detyra 1.2

1. b
2. d
3. b
4. d

2. TË LEXUARIT

Gjithsej 25 pikë

Detyra 2.1

1. a
2. c
3. b
4. d
5. "L'Europa, in confronto con la massa continentale asiatica, vi appare quasi una penisola dell'Asia".

Detyra 2.2

- D - 1. Per mia madre, lasciarmi...
F - 2. Anastasia era cresciuta
B - 3. Nel collegio, dove era finita
A - 4. Mia madre mi affidò
E - 5. La trovavo sempre seduta
G - 6. Anch'io la guardavo
C - 7. Mia madre infatti veniva

Detyra 2.3

1. b
2. d
3. a
4. b
5. a
6. c

3. GRAMATIKA DHE LEKSIKU

Gjithsej 25 pikë

Detyra 3.1

1. c
2. a
3. a
4. b
5. c
6. d

Detyra 3.2

1. ducale
2. culinaria
3. diciottenni
4. comunale
5. popolare
6. universitari
7. marittimo, continentale

Detyra 3.3

1. ho investito
2. incute
3. hai incollato
4. appendere
5. supponiamo

Detyra 3.4

1. sia\sarà\fosse
2. riempiano
3. preferisca\preferirà\abbia preferito
4. era\è
5. cantava
6. sarà presentato\verrà presentato\andrà presentato
7. essere stato donato

4. TË SHKRUARIT

Gjithsej 25 pikë

Detyra 4.1

Të shkruarit e mesazhit/letrës prej 80 deri në 120 fjalë – 40% ose 10 pikë

Detyra 4.2

Të shkruarit e hartimit prej 120 deri në 180 fjalë – 60% ose 15 pikë

Kriteri për vlerësimin e shkrimit –të mesazhit, letrës prej 80 deri në 120 fjalë

	PËRMBAJTJA	LEKSIKU	GRAMATIKA	LIDHSHMËRIA
QËLLIMI	Vlerësohet nëse → mesazhi i përgjigjet temës → janë të pranishëm të gjithë elementet e dhënë → përgjigjet forma e hartimit (mesazhit)	Vlerësohet → të drejtuarit zyrtar/ jozyrtar (regjistri) → përdorimi i fjalëve, frazave, idiomave; kolokimit → drejtshkrimi (të shkruarit drejt të fjalëve, shenjave të pikësimit)	Vlerësohet përdorimi i drejtë i strukturave gjuhësore në nivel të formës së fjalëve → frazave → klauzave → fjalive	Vlerësohet → tërësia e tekstit, → përdorimi i fjalëve dhe sintagmave me të cilat lidhen idetë
	2 → teksti në tërësi i përgjigjet temës së dhënë → janë të pranishëm të gjithë elementet e dhënë → është përdorur forma përkatëse	3 → regjistri përkatës → fjalori përkatës → gabimet minimale (2 deri në 3)	2 → përshtatja në përdorimin e strukturave gjuhësore, numri i vogël i gabimeve	1 → lidhshmëria në nivel të tekstit → përdorimi i fjalëve dhe sintagmave me të cilat lidhen idetë
NUMRI I PIKËVE	1 → teksti i përgjigjet temës së dhënë, por i mungon deri gjysma e elementeve të dhëna; ose 20-30% e tekstit është i parëndësishëm për temën e dhënë	2 → kryesisht regjistri përkatës → shprehjet dhe frazat standarde /riprodhim, gabime gjatë përdorimit të gjuhës më të komplikuar → gabime të përkohshme në shkrim	1 → përdorimi i kufizuar i strukturave standarde gjuhësore, pakuptueshmëria e përkohshme → gabime të shumta (deri në 50%)	0 → palidhshmëria në nivel të tekstit
		1 → pjesërisht regjistri përkatës (deri në 50% të heqjes dorë) → përdorimi i kufizuar i fjalëve → gabime të shumta/të shpeshta	0 → pakuptueshmëria → gabime të shumta (më tepër se 50%)	
		0 → pjesërisht regjistri përkatës (më tepër se 50% të heqjes dorë) → përdorimi i kufizuar i fjalëve → gabime të shumta/të shpeshta (më tepër se 50%) → përdorimi i fjalëve të papërshtatshme		
	0 zbrazët/nuk ka përgjigje ose e pakuptueshme ose e palexueshme ose temë e paqëlluar ose asnjë element i dhënë nuk është i pranishëm ose janë përdorur më pak se 50% e fjalëve të dhëna			

Kriteri për vlerësimin e shkrimit – të hartimit prej 120 deri në 180 fjalë

	PËRMBAJTJA	LEKSIKU	GRAMATIKA	LIDHSHMËRIA
QËLLIMI	Vlerësohet nëse → hartimi i përgjigjet temës → janë të pranishëm të gjithë elementet e dhënë → përgjigjet forma e hartimit (paragrafët , letra...)	Vlerësohet → të drejtuarit zyrtar/jozyrtar (regjistri) → përdorimi i fjalëve, frazave, idiomave; kolokimit → drejtshkrimi (të shkruarit drejt të fjalëve, shenjave të pikësimit)	Vlerësohet përdorimi i drejtë i strukturave gjuhësore në nivel të → formës së fjalëve → frazave → klauzave → fjalive	Vlerësohet → tërësia e tekstit, → përdorimi i fjalëve dhe sintagmave me të cilat lidhen idetë
	2 → teksti në tërësi i përgjigjet temës së dhënë → janë të pranishëm të gjithë elementet e dhënë → është përdorur forma përkatëse	4 → regjistri përkatës dhe → fjalori përkatës me gabime minimale	4 → llojllojshmëria dhe përshtatja në përdorimin e strukturave gjuhësore, gati pa gabime	2 → lidhshmëria e mirë në nivel të tekstit dhe → llojllojshmëria e përdorimit të fjalëve dhe sintagmave me të cilat lidhen idetë
	1 → hartimi pjesërisht i përgjigjet temës së dhënë, <u>por</u> mungojnë deri në 50% të elementeve të dhënë ose gjysma e tekstit që nuk është me rëndësi ose → hartimi kryesisht i përgjigjet temës së dhënë <u>por</u> nuk është përdorur forma përkatëse (nuk ka paragrafe/fraza të mirësjelljes, përsëritjeve në letër...) ose → mungon 30-50% e fjalëve	3 → kryesisht regjistri përkatës me përdorim të përkohshëm të formave të shkurtëra /gjuhës së folur (20% të heqjes dorë); fjalori i thjeshtë , i përshtatshëm me gabime të përkohshme në shkrim apo në zgjedhje të fjalëve (20%);	3 → përdorimi përkatës i strukturave gjuhësore me numër të vogël të gabimeve (deri në 20%)	1 →lidhshmëria e mirë në nivel të tekstit me palidhshmëri të përkohshme në nivel të paragrafëve ose →lidhshmëria e mirë në nivel të tekstit dhe paragrafëve me përdorim të fjalëve dhe sintagmave themelore me të cilat bashkohen idetë
NUMRI I PIKËVE		2 → pjesërisht regjistri përkatës dhe/ose →përdorimi i kufizuar i fjalëve me gabime drejtshkrimore të shumta/të shpeshta (deri në 40%), kryesisht të kuptueshme	2 → përdorimi i strukturave standarde gjuhësore me gabime të përkohshme (deri në 30%), rrallë të pakuptueshme	0 → palidhshmëria në nivel të tekstit dhe paragrafëve
		1 → pjesërisht regjistri përkatës (deri në 50% të heqjes dorë) dhe/ose → fjalori shumë i kufizuar me gabime të shpeshta	1 → përdorimi i kufizuar i strukturave standarde gjuhësore, pakuptueshmëria e përkohshme me gabime të shumta (deri në 50%)	
		0 → regjistri jo përkatës dhe/ose → fjalori shumë i kufizuar me gabime të shpeshta (më tepër se 50%), shpesh i pakuptueshëm → përdorimi i fjalëve të papërshtatshme	0 → gabime të shumta (më tepër se 50%), pakuptueshmëria e shpeshtë	
		0 pikë		
	zbrazët /nuk ka përgjigje ose e pakuptueshme ose e palexueshme ose temë e paqëlluar ose asnjë element nuk është i pranishëm ose janë përdorur më pak fjalë se 50% nga numri i dhënë i fjalëve			

Testi i kuptimit të tekstit të dëgjuar – tekstet për dëgjim

TESTI 1

Una favola italiana

Un disoccupato sta cercando lavoro come uomo delle pulizie alla Microsoft. L'addetto del dipartimento del personale gli fa fare un test (scopare il pavimento); poi passa a un colloquio e alla fine gli dice: "Sei assunto, dammi il tuo indirizzo di e-mail, così ti mando un modulo da riempire insieme al luogo e la data in cui ti dovrai presentare per iniziare".

L'uomo sbigottito, risponde che non ha il computer, né tantomeno la posta elettronica. Il tipo gli risponde che se non ha un indirizzo e-mail significa che virtualmente non esiste e quindi non gli possono dare il lavoro.

L'uomo esce, disperato, senza sapere cosa fare e con solo 10 dollari in tasca.

Decide allora di...

Nel giro di 5 anni il tipo è il proprietario di una delle più grandi catene di negozi di alimentari degli Stati Uniti. Allora pensa al futuro e decide di stipulare una polizza sulla vita per lui e la sua famiglia. Contatta un assicuratore, sceglie un piano previdenziale e quando alla fine della discussione l'assicuratore gli chiede l'indirizzo e-mail per mandargli la proposta, lui risponde che non ha il computer né l'e-mail.

"Curioso - osserva l'assicuratore – avete costruito un impero e non avete una e-mail. Immaginate cosa sareste se aveste avuto un computer!"

L'uomo riflette e risponde "Sarei l'uomo delle pulizie della Microsoft".

_Morale n. 1: Internet non ti risolve la vita

_Morale n. 2: Se vuoi essere assunto alla Microsoft, cerca di avere una e-mail

_Morale n. 3: Anche se non hai una e-mail, ma lavori tanto puoi diventare miliardario

-Morale n. 4: Se hai ricevuto questa storia via e-mail hai più possibilità di diventare uomo delle pulizie che miliardario.

TESTI 2

Due voci: Sandra (S) e Elisabetta (E)

S. Ehi, Elisabetta, che faccia hai stamattina! Ma che t'è successo?

E. Lascia stare, ho fatto un brutto sogno, ma mi sembrava così vero, che ancora non so se ho sognato tutto o è successo davvero.

S. Ma cosa, racconta!

E. Stavo guardando la TV, c'era un film, no, no, quello era prima, c'era uno di quegli stupidi telequiz...ma no, che dico, aspetta, ecco, stavo guardando un documentario sulle isole Mauritius. A un certo punto ho sentito dei rumori in camera mia e così sono salita su per vedere cos'era.

S. Non ti facevo così coraggiosa!

E. Infatti non lo sono. Anzi, sono proprio una gran fifona e mentre salivo le scale il cuore mi batteva all'impazzata. Comunque ho cominciato a salire le scale e in quel momento è andata via la luce.

S. Oh, dio! E che hai fatto?

E. Volevo urlare. Sono rimasta immobile per un attimo, poi ho tirato fuori l'accendino, l'avevo in tasca e ho continuato a salire appoggiandomi al muro.

S. E poi?

E. Arrivata in camera, ho sentito qualcosa, una presenza, un fruscio, non so, non ti so spiegare, ma è stata una sensazione terribile, sapevo che c'era qualcosa, non so un ladro, vicino a me.

S. Mamma mia!

E. Sono arrivata fino al telefono, tremavo tutta, avvertivo ancora quella presenza vicino a me, e ho cercato al buio di telefonare.

S. Ma a chi?

E. Ma a te naturalmente, per chiedere aiuto. Chi chiamavo? La polizia? E per dire che cosa? Mi avrebbero preso per pazza!

S. E... poi?

E. E poi la luce è tornata. Mi sono guardata intorno e tutto era sì...a posto, cioè non mancava niente, non c'era nessuno, ma... ma non so, quella sensazione rimaneva, era così viva, continuavo a sentire una presenza strana.

S. Sì, ma era un sogno.

E. Sì, un sogno, ma sono ancora confusa, e se non era un sogno, e se era... tutto vero e c'era un... un fantasma?

S. Un... fantasma? Allora sì che sei proprio pazza!

FLETA PËR PËRGJIGJE

PROVIMI I MATURËS FLETA PËR PËRGJIGJE

Shifra e nxënësit

Gjuhë Italiane 1

Shëno kështu

Të dëgjuarit

1. Detyra	si	no	può essere
1.	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐
5.	☐	☐	☐

2. Detyra	a.	b.	c.	d.
1.	☐	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐	☐

Të lexuarit

3. Detyra	a.	b.	c.	d.
1.	☐	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐	☐

4. Detyra 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7.

A.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
B.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
C.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
D.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
E.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
F.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
G.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

5. Detyra a. b. c. d.

1.	☐	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐	☐
5.	☐	☐	☐	☐
6.	☐	☐	☐	☐

Gramatika dhe leksiku

6. Detyra a. b. c. d.

1.	☐	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐	☐
4.	☐	☐	☐	☐
5.	☐	☐	☐	☐
6.	☐	☐	☐	☐

7. LITERATURA

Tekstet e zgjedhura për mësimdhënien e gjuhës italiane në gjimnaz.

qendra e provimeve
MASA E
VËRTETË E
NJOHURIVE

Vaka Đurovića bb, 81 000 Podgorica
ic@iccg.edu.me, www.iccg.edu.me